

Cijfers uit de registratie van huisartsen

peiling 2012

Nederlands instituut voor
onderzoek van de gezondheidszorg

**Cijfers uit de registratie van beroepen in de
gezondheidszorg**

**CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN
HUISARTSEN**

Peiling 2012

D.T.P. van Hassel
R.J. Kenens

Februari 2013

NIVEL
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 27 29 700
Internet: www.nivel.nl/beroepen-in-de-gezondheidszorg
E-mail: beroepenregistraties@nivel.nl

Het NIVEL verzamelt en verspreidt kennis en informatie over structuur en functioneren van de gezondheidszorg.

Tot de activiteiten van het NIVEL behoren het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, registratie- en documentatieactiviteiten alsmede het beheren van een (algemeen toegankelijke) bibliotheek.

Deze brochure staat ook op onze internetpagina:

<http://www.nivel.nl/brochures>.

INHOUD	pag.
SAMENVATTING: stand per 1 januari 2012	4
1. INLEIDING	5
2. GEVESTIGDE HUISARTSEN, HIDHA'S EN WAARNEMERS	9
Aantal en groei	9
Geslacht	11
Eigen praktijk/loondienst	11
Vestiging en vertrek zelfstandig gevestigde huisartsen	11
Vestiging en vertrek HIDHA's	13
Leeftijd	14
Praktijkvorm huisartsen	15
Apotheekhoudende huisartsen	16
Fulltime/parttime	17
Aantal praktijken	19
Spreiding en dichtheid	20
3. AFGESTUDEERDE HUISARTSEN	25
Huisartsen in opleiding	25
Werkzaamheden in Nederland afgestudeerde huisartsen	25
Werkzaamheden van in het buitenland afgestudeerde huisartsen	29
Aantal praktijkzoekende huisartsen	31
Huisartsen die hun vestigingsplannen hebben opgegeven en nooit werkzaam zijn geweest	34
4. BEGRIPPEN	35

SAMENVATTING: stand per 1 januari 2012

Praktijken

- De praktijkdefinitie is bijgesteld. Niet het praktijkadres, maar de praktijk waar de huisarts zich toe rekent, wordt als uitgangspunt genomen.
- Er zijn 4.917 praktijken op 4.018 praktijklocaties.
- De praktijkvorm wordt nog steeds bepaald aan de hand van het aantal zelfstandige huisartsen en HIDHA's dat in de praktijk werkt.
- Er zijn 2.291 solo-, 1.757 duo- en 869 groepspraktijken.

Zelfstandig gevestigden, HIDHA's en waarnemers

- Er zijn 7.893 zelfstandig gevestigde huisartsen, 986 HIDHA's en naar schatting 1.972 waarnemers.
- Van de zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's is 20% jonger dan 40 jaar en 43% vrouw.
- Van de zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's werkt 26% in een solopraktijk, 38% in een duopraktijk en 36% in een groepspraktijk; 17% werkt op een sololocatie, 28% op een duolocatie en 55% op een groepslocatie. Van de zelfstandig gevestigden is 6% apotheekhoudend.
- In totaal werkt 57% van de huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's tezamen) parttime.
- De gemiddelde huisartsendichtheid is 2.397 inwoners per fte huisarts.

Pas afgestudeerde huisartsen

- Op 1 januari 2012 zijn er naar schatting 607 praktijkzoekende huisartsen.
- Van de praktijkzoekende huisartsen die gerepsondeerd hebben is 78% op zoek naar een eigen praktijk.
- Van de praktijkzoekende huisartsen is 73% waarnemer, 20% HIDHA en 7% is niet werkzaam als huisarts.
- Circa 87% van de praktijkzoekende huisartsen wil het liefst een parttime baan.

1. INLEIDING

Het NIVEL beschikt over een aantal registraties van beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg, waaronder die van de huisartsen. Voor deze beroepsgroep houdt het NIVEL een tweetal registraties bij. Deze worden hieronder toegelicht.

1. Registratie zelfstandig gevestigde huisartsen, HIDHA's en waarnemers¹

Sinds 1974 wordt op het NIVEL een registratie bijgehouden van huisartsen. De gegevens voor deze registratie worden verkregen via diverse bronnen zoals: de Huisarts, Verpleeghuisarts en arts voor verstandelijk gehandicapten Registratie Commissie (HVRC) het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en via eigen gegevensverzameling. De belangrijkste gegevens die in deze registratie worden bijgehouden zijn persoonsgegevens (naam, woonadres, leeftijd, geslacht e.d.) en gegevens over de praktijk (praktijkadres, vestigingswijze, praktijkvorm e.d.).

2. Registratie afgestudeerde huisartsen

Sinds januari 1979 verzamelt het NIVEL gegevens over personen die de huisartsenopleiding hebben voltooid. Doel van deze registratie is inzicht te krijgen in de bezigheden en voornemens van de groep afgestudeerden.

Voor de gegevensverzameling wordt van twee gegevensbronnen gebruikgemaakt. Ten eerste worden gegevens van de Huisarts, Verpleeghuisarts en arts voor verstandelijk gehandicapten Registratie Commissie (HVRC) geraadpleegd. De HVRC verstrekt de volgende informatie over afgestudeerde huisartsen:

- naam, geslacht, geboorteplaats en -datum;
- het huidige woonadres;

¹ Zie p. 35 “ Begrippen”

- de universiteit waar het artsexamen is afgelegd en de datum waarop dit is gebeurd;
- de universiteit waar men de huisartsenopleiding gevolgd heeft en de begin- en einddatum van deze opleiding;
- de datum van registratie als huisarts.

De tweede informatiebron is de vragenlijst die het NIVEL jaarlijks op peildatum 1 januari verstuurt. Deze wordt toegestuurd aan:

- degenen die in het jaar voorafgaand aan de peiling de huisartsenopleiding hebben voltooid;
- degenen die bij voorgaande peilingen aangaven niet zelfstandig gevestigd te zijn én hun vestigingsplannen voor een eigen praktijk of een HIDHA-schap nog niet hebben opgegeven.

Op basis van bovengenoemde gegevens kunnen onder andere de volgende vragen beantwoord worden:

- Hoeveel huisartsen hebben de huisartsenopleiding gevolgd?
- Hoeveel van hen hebben zich als huisarts gevestigd of zijn als HIDHA werkzaam?
- Hoeveel tijd verloopt er tussen beëindiging van de huisartsenopleiding en aanvang van de werkzaamheden als huisarts?
- Hoeveel huisartsen zijn op zoek naar een praktijk?
- Hoeveel huisartsen hebben hun vestigingsplannen voor een eigen praktijk opgegeven?
- Welke voorkeuren hebben huisartsen ten aanzien van een toekomstige praktijk?

Gezien de opzet van de registratiesystemen kunnen als gevolg van achteraf uitgevoerde correcties en/of toevoegingen reeds gepubliceerde cijfers bijgesteld worden. De gegevensbestanden worden dus niet bevroren, zodat er in de cijfers kleine verschillen kunnen optreden met eerder gepubliceerde statistische overzichten.

Tot op heden zijn er 33 peilingen geweest. Voor de peiling van 1 januari 2012 zijn in totaal 2.269 vragenlijsten verstuurd. Na het tweede rappel bedroeg de respons 64%. Vervolgens is intensief gezocht naar informatie over de non-respondenten. Dit heeft er toe geleid dat van 682 afgestudeerden toch enige informatie beschikbaar is over hun huidige werkzaamheden. Dit betekent dat de dekkingsgraad voor een aantal analyses uiteindelijk 94% bedraagt. Over 97 afgestudeerde huisartsen is geen enkele informatie beschikbaar. Daarnaast bevonden zich 25 huisartsen op de peildatum in het buitenland en weigerden er 14 expliciet om mee te doen.

Opmerking praktijkdefinitie

Om het aantal huisartspraktijken in Nederland te bepalen is in voorgaande brochures het aantal praktijkadressen geteld. Volgens deze oorspronkelijke praktijkdefinitie behoort iedere huisarts die op één locatie gevestigd is tot één en dezelfde praktijk. Tot nu toe is van deze definitie uitgegaan, omdat onvoldoende inzicht bestond in welke huisartsen daadwerkelijk bij elkaar in één praktijk werkten. In de laatste jaren is deze informatie verzameld en kunnen praktijken op basis van daadwerkelijke samenwerking tussen huisartsen binnen een praktijk gedefinieerd worden. Dit heeft ertoe geleid dat in deze brochure een bijgestelde praktijkdefinitie wordt gehanteerd. Volgens deze “nieuwe” definitie wordt een praktijk niet op basis van adres maar door huisartsen zelf gedefinieerd. Individuele huisartsen geven aan het NIVEL via enquêtes, telefoon en internet door tot welke praktijk zij behoren (c.q. met wie zij een huisartspraktijk vormen). Op basis hiervan definieert het NIVEL wat één (unieke) huisartsenpraktijk is en welke huisartsen daar als praktijkhouder of medewerker aan zijn verbonden. In deze brochure wordt in principe de bijgestelde praktijkdefinitie gehanteerd, tenzij anders vermeld. Bij het onderscheid tussen solo- (één huisarts), duo- (twee huisartsen) of groepspraktijk (drie of meer huisartsen) gaat

het dus om het aantal huisartsen dat zich tot een praktijk rekent.

Box 1: Herdefiniëring begrip praktijk

- *Oorspronkelijke praktijkdefinitie (eerdere brochures):*
Praktijkadressen worden als uitgangspunt genomen. Huisartsen op hetzelfde adres tellen als één praktijk. Bij het bepalen van solo-, duo- of groepspraktijk gaat het om het aantal huisartsen dat op één adres is gevestigd.
- *Bijstelling praktijkdefinitie (vanaf deze brochure):*
De praktijk waar een huisarts zich toe rekent wordt als uitgangspunt genomen. Verschillende praktijken die zich op één adres bevinden worden dus apart geteld. Bij het bepalen van solo-, duo- of groepspraktijk gaat het om het aantal huisartsen, dat zich tot een bepaalde praktijk rekent.

2. GEVESTIGDE HUISARTSEN, HIDHA'S EN WAARNEMERS

Aantal en groei

Op 1 januari 2012 zijn er in Nederland 7.893 zelfstandig gevestigde huisartsen en 986 HIDHA's werkzaam. Vergeleken met het vorige peiljaar 2011 is het totaal aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's met 23 afgenomen. Uitgesplitst naar functie zien we dat het aantal zelfstandig gevestigden met 0,5% is toegenomen en het aantal HIDHA's met 6% is afgenomen.

Tabel 1: Aantal huisartsen naar functie en geslacht, op 1 januari (vanaf 1980)

	Zelfstandig gevestigd			HIDHA's			Totaal
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	
1980	5.036	219	5.255	110	158	268	5.523
1985	5.427	481	5.908	123	182	305	6.213
1990	5.611	782	6.393	168	239	407	6.800
1995	5.637	1.103	6.740	105	279	384	7.124
1996	5.638	1.159	6.797	100	300	400	7.197
1997	5.658	1.261	6.919	118	349	467	7.386
1998	5.662	1.332	6.994	100	370	470	7.464
1999	5.684	1.411	7.095	118	393	511	7.606
2000	5.690	1.531	7.221	120	429	549	7.770
2001	5.597	1.655	7.252	117	452	569	7.821
2002	5.589	1.752	7.341	120	508	628	7.969
2003	5.551	1.844	7.395	139	595	734	8.129
2004	5.525	1.939	7.464	151	689	840	8.304
2005	5.514	2.033	7.547	173	768	941	8.488
2006	5.465	2.156	7.621	182	809	991	8.612
2007	5.420	2.267	7.687	193	853	1.046	8.733
2008	5.349	2.406	7.755	186	902	1.088	8.843
2009	5.270	2.514	7.784	182	925	1.107	8.891
2010	5.197	2.636	7.833	194	954	1.148	8.981
2011	5.095	2.760	7.855	156	891	1.047	8.902
2012	4.966	2.927	7.893	131	855	986	8.879

In de peiling 2011 was voor het eerst sinds lange tijd een sterke afname van het aantal HIDHA's zichtbaar. Deze afname is opnieuw te zien in de peiling 2012. Het aantal waarnemers neemt de laatste jaren juist meer toe (niet in tabel). Werden er in 2010 nog minimaal 762 waarnemers

geteld; in 2011 zijn dat er 1007 en in 2012 is dat opgelopen tot 1.236. Dit zijn huisartsen die na het voltooien van de huisartsenopleiding in de NIVEL-vragenlijst hebben aangegeven voornamelijk als waarnemer werkzaam te zijn. Het werkelijke aantal waarnemers zal in 2012 nog hoger zijn dan 1.236. Om de omvang hiervan in te schatten is de volgende methode gehanteerd. Zoals hiervoor genoemd, hebben 7.893 huisartsen een eigen praktijk en zijn er 986 HIDHA's en minimaal 1.236 waarnemers op dit moment werkzaam. Daarmee komt het minimale aantal werkzamen op 10.115 huisartsen. Volgens de HVRC hebben in Nederland op 1 januari 2012 in totaal 11.586 (nog) de bevoegdheid om als huisarts te werken. Dit betekent dat van 1.471 huisartsen onbekend is of zij al dan niet werkzaam zijn. Uit aanvullend onderzoek van het NIVEL² is gebleken dat circa 50% als waarnemer actief is. Dit zou betekenen dat van de 1.471 geregistreerde huisartsen er (afgerond) 736 als waarnemer werkzaam zijn. Hiermee komt het totaal aantal waarnemers op $1.236 + 736 = 1.972$. Met enige voorzichtigheid kan worden geconcludeerd dat er op 1 januari 2012 in totaal circa 10.851 huisartsen werkzaam zijn, namelijk 7.893 zelfstandig gevestigden, 986 HIDHA's en 1.972 waarnemers.

Box 2: NIVEL-onderzoek arbeidsmarktgedrag waarnemers^a

In 2012 deed het NIVEL onderzoek naar waarnemers. Uit analyse van de WADI-monitor 2010 en 2011 blijkt dat waarnemers verschillen in hun arbeidsmarktgedrag. Zo werken mannelijke waarnemers gemiddeld meer uren en ANW-diensten dan hun vrouwelijke collega's. Ervaren waarnemers onderscheiden zich van starters doordat zij structureler voor het waarnemerschap kiezen.

^a Bron: Hassel, D.T.P., van, R.S. Batenburg en L.F.J. van der Velden, 2012, Het profiel en arbeidsmarktgedrag van waarnemers: Analyses op basis van de WADI-enquête 2010 en 2011. Utrecht: NIVEL.

² Bron: Velden, L.F.J., van der, en R.S. Batenburg, 2009. Waarnemend huisartsen in Nederland: Gegevens uit de huisartsenregistratie en enkele schattingen. Utrecht: NIVEL.

Geslacht

Van alle zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's is 43% vrouw (zie tabel 1). Wordt er onderscheid gemaakt naar functie dan blijkt het aandeel vrouwen onder HIDHA's het grootst te zijn: 87%. Van de zelfstandig gevestigde huisartsen is 37% vrouw.

In de periode 2002-2012 is het aantal vrouwelijke zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's toegenomen van 2.260 in 2002 tot 3.782 in 2012, oftewel een groei van 67%. Het aantal mannelijke huisartsen (zelfstandig gevestigden en HIDHA's) is in diezelfde periode met 11% afgenomen.

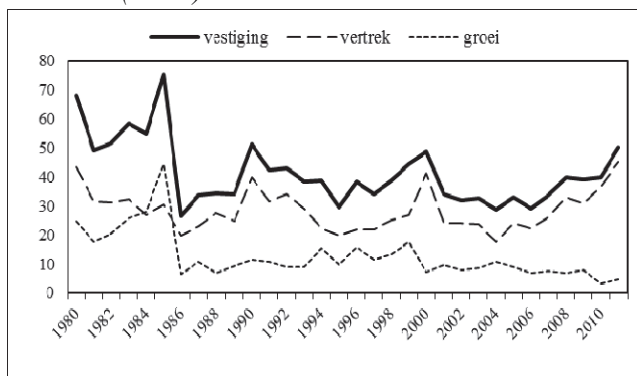
Eigen praktijk/loondienst

Van de 7.893 huisartsen met een eigen praktijk is 8,6% werkzaam in loondienst van een instelling of stichting. Dit geldt in grotere mate voor vrouwen (15%) dan voor mannen (4,9%).

Vestiging en vertrek zelfstandig gevestigde huisartsen

De groei van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen is het resultaat van vestiging en vertrek. Uit figuur 1 kan worden afgeleid dat na een piek in 2000 het percentage nieuwe vestigingen jaarlijks stabiel is gebleven. In 2011 wordt echter het niveau van 11 jaar geleden geëvenaard. Verder blijkt dat in 2011 het aantal nieuwe vestigingen (396) hoger is dan in 2010 (313). In 2011 zijn 358 zelfstandig gevestigde huisartsen met hun werkzaamheden als huisarts gestopt. Ook dit aantal is ruim hoger dan in 2010 (287). Per saldo is in 2011 het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen met 38 toegenomen. Deze groei wordt volledig bepaald door de toename van het aantal vrouwelijke zelfstandig gevestigde huisartsen (167). Het aantal mannelijke huisartsen is in 2011 namelijk met 129 afgenomen.

Figuur 1: Vestiging, vertrek en groei van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen, vanaf 1980 (in ‰)

Het kleinste aandeel (21%) van de zelfstandig gevestigde huisartsen dat in 2011 met of in een praktijk is gestart, heeft zich gevestigd in een solopraktijk (praktijk met één huisarts). Het grootste deel (42%) is in een duopraktijk begonnen (praktijk met twee huisartsen), terwijl 37% zich vestigde in een groepspraktijk (drie of meer huisartsen).

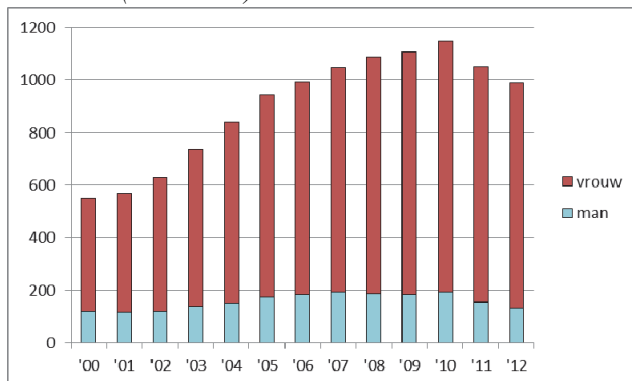
Er bestaan verschillen tussen mannen en vrouwen wat betreft de praktijkvorm van hun eerste vestiging. Van de mannen vestigt 26% zich in een solopraktijk en van de vrouwen 18%. Andersom geldt dat de vrouwelijke huisartsen vaker dan hun mannelijke collega's in een groepspraktijk zijn gestart (respectievelijk 38% en 36%). Ook zijn vrouwen (44%) vaker dan mannen (38%) begonnen in een duopraktijk.

Van de 358 huisartsen die in 2011 met hun praktijk zijn gestopt, is 75% man. Het merendeel (61%) geeft aan om leeftijdsredenen te zijn gestopt. Dit geldt in grotere mate voor mannen (71%) dan voor vrouwen (31%). Bijna 40% van de gestopte vrouwen is als waarnemer aan de slag gegaan, tegenover 14% van de gestopte mannen.

Vestiging en vertrek **HIDHA's**

Vanaf het begin van deze eeuw tot aan 2010 werd de groei van het aantal huisartsen vooral bepaald door een sterke groei van het aantal HIDHA's. In 2011 en 2012 is voor het eerst sprake van een duidelijke afname ten opzichte van het jaar ervoor.

Figuur 2: Aantal HIDHA's naar geslacht, op 1 januari (2000-2012)

Op 1 januari 2011 waren er 1.047 HIDHA's. Van deze groep heeft 13% in de loop van 2011 de overstap gemaakt naar een zelfstandige vestiging als huisarts. In totaal is 8% niet meer als HIDHA werkzaam.

Op 1 januari 2012 telt Nederland 986 HIDHA's. Een jaar eerder, op 1 januari 2011, was 84% van deze groep ook als HIDHA werkzaam en 1% was werkzaam als zelfstandig gevestigde huisarts. Circa 15% is in de loop van 2011 voor het eerst als HIDHA aan de slag gegaan.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het HIDHA-schap niet direct gekenmerkt wordt als een doorstroomfunctie. Immers, net als in de vorige peiling blijkt dat het grootste deel een jaar later nog steeds werkzaam is als HIDHA.

Box 3: Onderzoek loopbanen van huisartsen^a

Het NIVEL deed in 2012 onderzoek naar het loopbaangedrag van huisartsen. Er werden analyses uitgevoerd van gegevens uit de huisartsenregistratie, die betrekking hebben op de periode 1950-2010.

Uit het onderzoek komt onder meer naar voren dat de afgelopen 20 jaar een stijgende trend is te zien van huisartsen die na hun opleiding langere tijd kiezen voor het HIDHA-schap. Tegelijkertijd is een langzame daling zichtbaar in het percentage huisartsen dat zich zelfstandig vestigt.

^a Bron: Velden, L.F.J., van der, D.T.P. van Hassel, R.S. Batenburg, Entree & exit: de loopbanen van huisartsen vanuit longitudinaal perspectief. Utrecht: NIVEL (verwacht in 2013).

Leeftijd

Uit de leeftijdsopbouw van de totale groep zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's komt naar voren dat 20% jonger is dan 40 jaar (tabel 2). Vrouwelijke huisartsen hebben een veel jongere leeftijdsopbouw dan hun mannelijke collega's. Van de vrouwen is 33% jonger dan 40 jaar, tegenover 11% van de mannen. De gemiddelde leeftijd van de huisartsen is 48,5 jaar. Voor de mannen (51,6 jaar) is de gemiddelde leeftijd hoger dan voor vrouwen (44,3 jaar). Worden de zelfstandig gevestigde huisartsen en de HIDHA's met elkaar vergeleken, dan blijkt dat 16% van de zelfstandig gevestigden en 55% van de HIDHA's jonger is dan 40 jaar.

Tabel 2: Leeftijdsverdeling van huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's) naar geslacht, op 1 januari 2012^a

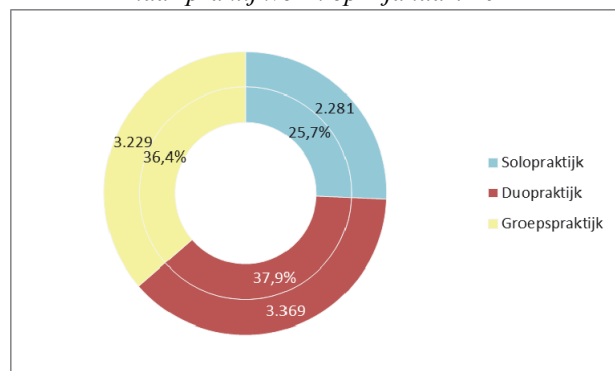
Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	5	0,1	20	0,5	25	0,3
30-34	143	2,8	417	11,1	560	6,3
35-39	398	7,8	808	21,6	1.206	13,7
40-44	554	10,9	798	21,3	1.352	15,3
45-49	712	14,0	661	17,6	1.373	15,5
50-54	1.022	20,1	483	12,9	1.505	17,0
55-59	1.328	26,1	426	11,4	1.754	19,9
60-64	838	16,5	129	3,4	967	11,0
>=64	82	1,6	7	0,2	89	1,0
Totaal	5.082	100,0	3.749	100,0	8.831	100,0

^a Van 48 huisartsen ontbreken de leeftijdsgegevens.

Praktijkvorm huisartsen

Gaan we uit van de bijgestelde praktijkdefinitie (zie box 1), dan geldt op 1 januari 2012 dat van de zelfstandig gevestigden en HIDHA's 26% in een solopraktijk (een praktijk met één huisarts), 38% in een duopraktijk (een praktijk met twee huisartsen) en 36% in een groepspraktijk werkt (een praktijk met drie of meer huisartsen).

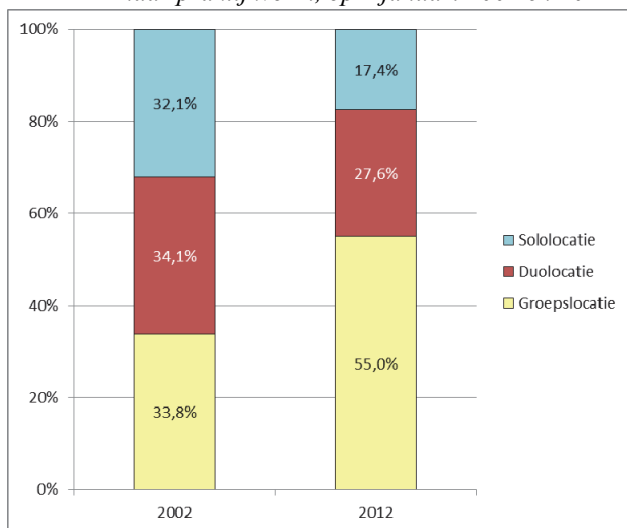
Figuur 3: Aantallen en relatieve verdeling van huisartsen naar praktijkvorm op 1 januari 2012^a

^a Volgens de bijgestelde praktijkdefinitie (zie box 1).

Als we uitgaan van de oorspronkelijke praktijkdefinitie zoals die in eerdere peilingen is gehanteerd (zie box 1), dan blijkt dat het percentage solowerkende huisartsen (één huisarts op een adres) flink is afgenomen. Ter vergelijking, in 2002 was het percentage solowerkende huisartsen 32%, terwijl dit in 2012 is afgenomen tot 17%. Daartegenover is het percentage werkzaam in een groepslocatie (drie of meer huisartsen op één adres) het afgelopen decennium flink toegenomen: 34% in 2002 en 55% in 2012.

Figuur 4: Relatieve verdeling van het aantal huisartsen naar praktijkvorm, op 1 januari 2002 en 2012^a

^a Volgens de oorspronkelijke praktijkdefinitie (zie box 1).

Apotheekhoudende huisartsen

Op 1 januari 2012 telt Nederland 495 apothekhoudende huisartsen. Van alle zelfstandig gevestigde huisartsen is 6,3% apothekhoudend. In 2002 waren dit er 602 oftewel 8,2% van de zelfstandig gevestigde huisartsen.

Op 1 januari 2012 zijn er 413 apothekhoudende huisartspraktijken.

Fulltime/parttime

Op 1 januari 2012 werkt 57% van de zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's in deeltijd. Het zijn vooral de vrouwelijke huisartsen die een parttime baan hebben (85%). Van de mannelijke huisartsen werkt 37% in deeltijd. Maken we onderscheid naar functie, dan blijkt dat 98% van de HIDHA's in deeltijd werkt, tegenover 52% van de zelfstandig gevestigde huisartsen (zie tabel 3).

Box 4: SMS-tijdsbestedingsonderzoek huisartsen^a

Om de tijdsbesteding van huisartsen zo nauwkeurig mogelijk te meten doet het NIVEL tussen december 2012 en december 2013 een SMS-tijdsbestedingsonderzoek onder huisartsen.

In dit onderzoek ontvangen deelnemende huisartsen SMS'jes op willekeurige momenten in een week en geven vervolgens antwoord op de vraag wat zij op dat moment doen.

^a Zie ook: Hassel, D.T.P van, R.S. Batenburg en L.F.J. van der Velden, Voorstudie voor een SMS-gebaseerd tijdsbestedingsonderzoek onder huisartsen. Utrecht: NIVEL. (verwacht in 2013).

Tabel 3: *Relatieve verdeling van de omvang van de gemiddelde werkweek (fte) van huisartsen naar functie en geslacht, op 1 januari 2012*

Omvang werk- week in fte ^a	Zelfstandig gevestigde huisartsen			HIDHA's			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
< 0,20	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
0,20 - 0,40	0,4	1,3	0,7	20,7	8,8	10,3	0,9	3,1	1,8
0,40 - 0,60	5,7	23,1	11,9	26,4	44,9	42,5	6,2	28,3	15,5
0,60 - 0,80	11,2	39,4	21,4	28,1	34,7	33,8	11,6	38,3	22,8
0,80 - 1	18,5	17,1	18,0	17,4	10,2	11,1	18,5	15,4	17,2
1 (fulltime)	64,2	19,0	47,9	7,4	1,3	2,1	62,7	14,7	42,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Gem. aantal fte</i>	<i>0,89</i>	<i>0,69</i>	<i>0,82</i>	<i>0,55</i>	<i>0,53</i>	<i>0,53</i>	<i>0,88</i>	<i>0,65</i>	<i>0,79</i>

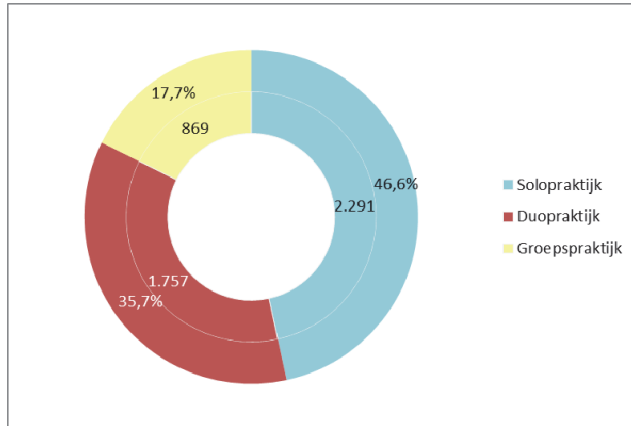
^a Full time equivalent

Aantal praktijken

Gaan we uit van de bijgestelde praktijkdefinitie (zie box 1), dan zijn er op 1 januari 2012 in totaal 4.917 praktijken.

Daarbij is 47% een solopraktijk (praktijk met één huisarts), 36% een duopraktijk (praktijk met twee huisartsen) en 18% een groepspraktijk (praktijk met drie of meer huisartsen).

Figuur 5: (Relatief) aantal praktijken naar praktijkvorm, op 1 januari 2012^a

^a Volgens de bijgestelde praktijkdefinitie (zie box 1).

Gaan we uit van de oorspronkelijke praktijkdefinitie (zie box 1), dan is in de periode 2005-2012 het aantal praktijklocaties met 11,5% afgenomen. Waren er in 2005 4.538 praktijklocaties, in 2012 zijn dit er 4.018.

Tabel 4: Relatief aantal praktijken naar praktijkvorm op 1 januari (2005-2012)^a

	Sololocatie		Duolocatie		Groepslocatie		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
2005	2.191	48,3	1.411	31,1	936	20,6	4.538	100,0
2006	2.058	46,1	1.413	31,6	997	22,3	4.468	100,0
2007	1.890	43,4	1.394	32,0	1.068	24,5	4.352	100,0
2008	1.766	41,5	1.383	32,5	1.103	25,9	4.252	100,0
2009	1.686	40,4	1.354	32,5	1.132	27,1	4.172	100,0
2010	1.604	39,0	1.328	32,3	1.179	28,7	4.111	100,0
2011	1.621	39,5	1.303	31,8	1.177	28,7	4.101	100,0
2012	1.556	38,7	1.270	31,6	1.192	29,7	4.018	100,0

^a Volgens de oorspronkelijke praktijkdefinitie (zie box 1).

Het aantal praktijken neemt met 899 toe wanneer uitgegaan wordt van de bijgestelde praktijkdefinitie (4.917) in plaats van de oorspronkelijke praktijkdefinitie (4.018).

Dit betekent dat 18% (899 van 4.917) van de praktijken op een adres zit waar nog een andere praktijk gevestigd is. In die gevallen is met andere woorden sprake van een HOED-constructie. Dit geldt voor 32% van de solopraktijken.

Spreiding en dichtheid

Van alle huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's) is het grootste deel gevestigd (28%) in gemeenten met een sterk stedelijk karakter (tabel 5). In gemeenten met een niet-stedelijk karakter zijn relatief de minste huisartsen gevestigd (11%). Wordt er onderscheid gemaakt naar geslacht, dan blijkt dat vrouwelijke huisartsen relatief vaker dan mannen in zeer sterk stedelijke gemeenten gevestigd zijn.

Tabel 5: *Relatieve verdeling van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's, naar stedelijkheid^a en geslacht, op 1 januari 2012^b*

	Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Zeer sterk stedelijk	918	18,0	847	22,4	1.765	19,9
Sterk stedelijk	1.402	27,5	1.053	27,9	2.455	27,7
Matig stedelijk	1.020	20,0	750	19,8	1.770	19,9
Weinig stedelijk	1.137	22,3	784	20,7	1.921	21,6
Niet-stedelijk	618	12,1	346	9,2	964	10,9
Totaal	5.095	100,0	3.780	100,0	8.875	100,0

^a Zie voor nadere toelichting het onderdeel 'Begrippen' (p. 35).

^b Vier huisartsen hebben een vestiging in België (Baarle Hertog).

Er zijn grote regionale verschillen wat betreft de praktijkvorm waarin huisartsen werkzaam zijn. Zo is in de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Zuid-Holland en Noord-Holland een relatief groot deel van de huisartsen in een solopraktijk werkzaam. In vooral Flevoland maar ook Utrecht, Limburg en Drenthe werken relatief veel huisartsen in een groepspraktijk.

Tabel 6: *Relatieve verdeling van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's naar praktijkvorm en provincie, op 1 januari 2012^a*

	Solo-	Duo-	Groeps-	Totaal	
	praktijk	praktijk	praktijk	abs	%
	%	%	%		
Groningen	33,0	38,8	28,2	291	100,0
Friesland	30,6	42,9	26,6	350	100,0
Drenthe	18,5	37,6	43,9	271	100,0
Overijssel	31,0	38,4	30,6	565	100,0
Flevoland	15,9	19,0	65,0	226	100,0
Gelderland	22,3	44,1	33,6	1.100	100,0
Utrecht	16,1	36,9	46,9	720	100,0
Noord-Holland	28,7	41,9	29,3	1.459	100,0
Zuid-Holland	30,3	35,5	34,3	1.841	100,0
Zeeland	25,4	38,3	36,3	201	100,0
Noord-Brabant	24,1	36,6	39,3	1.250	100,0
Limburg	21,3	32,1	46,6	601	100,0
Nederland	25,7	38,0	36,3	8.875	100,0

^a Vier huisartsen hebben een vestiging in België (Baarle Hertog).

De huisartsendichtheid, oftewel het gemiddeld aantal inwoners per fte huisarts (zelfstandig gevestigden én HIDHA's tezamen), bedraagt voor Nederland 2.397 (tabel 7). De regionale verschillen in huisartsendichtheid zijn niet groot. De laagste dichtheid is terug te vinden in Overijssel (2.496). De hoogste huisartsendichtheid treffen we aan in Drenthe (2.267).

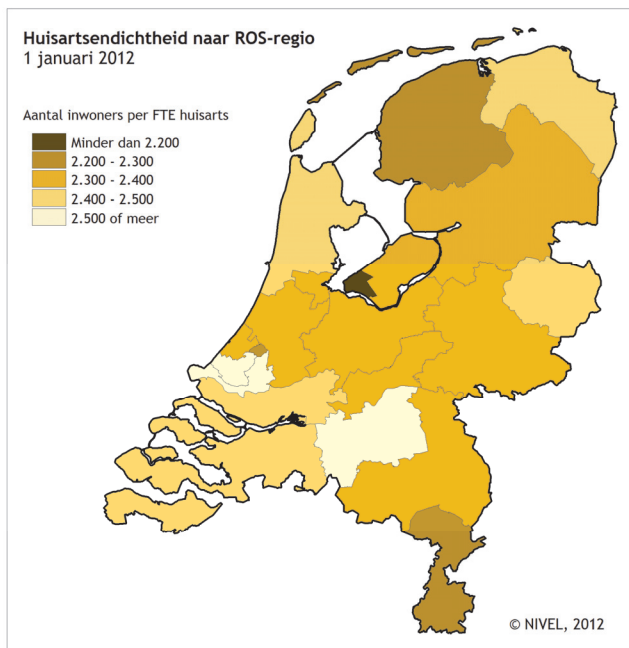
Tabel 7: Aantal fte huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's) en huisartsendichtheid per provincie op 1 januari 2012^a

	Aantal inwoners	Aantal fte huisarts	Inwoners per fte huisarts
Groningen	580.875	240,9	2412
Friesland	647.214	284,5	2275
Drente	490.807	216,5	2267
Overijssel	1.137.668	455,9	2496
Flevoland	395.525	173,8	2275
Gelderland	2.010.745	848,0	2371
Utrecht	1.237.117	520,6	2376
Noord-Holland	2.709.822	1114,9	2431
Zuid-Holland	3.552.407	1461,8	2430
Zeeland	381.407	167,7	2274
Noord-Brabant	2.463.686	1004,6	2452
Limburg	1.123.075	489,5	2295
Nederland	16.730.348	6978,7	2397

^a Vier huisartsen hebben een vestiging in België (Baarle Hertog).
Bron: CBS (inwoneraantallen), NIVEL huisartsenregistratie.

In figuur 6 is de huisartsendichtheid op het niveau van ROS-regio's in kaart gebracht. Ten opzichte van de peiling 2011 zien we hierin weinig veranderingen. In Almere is de dichtheid nog steeds het hoogst; het aantal inwoners per fte huisarts bedraagt hier minder dan 2.200. De laagste dichtheid (2.500 of meer inwoners per fte huisarts) wordt aangetroffen in Delftland/Westland, Rotterdam en Midden Brabant.

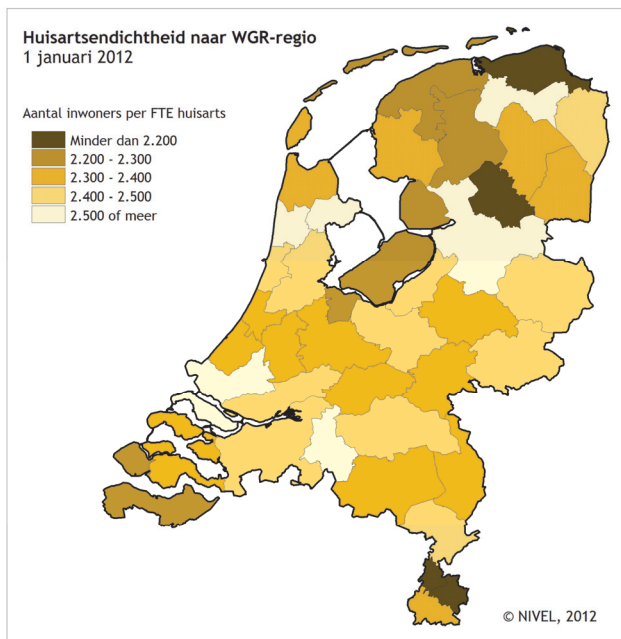
Figuur 6: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per fte huisarts) naar ROS-regio, op 1 januari 2012^a

^a Regio's in het kader van de regionale ondersteuningsstructuur.
Bron: CBS (inwoneraantallen), NIVEL huisartsenregistratie.

Om de regionale verschillen gedetailleerder in beeld te brengen, is in figuur 7 de dichtheid per WGR-regio in kaart gebracht.

Figuur 7: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per fte huisarts) naar WGR-regio^a, op 1 januari 2012

^a Regio's in het kader van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
Bron: CBS (inwoneraantallen), NIVEL huisartsenregistratie.

3. AFGESTUDEERDE HUISARTSEN

Huisartsen in opleiding

Op 31 december 2011 volgden in totaal 1.719 artsen de opleiding huisartsgeneeskunde (tabel 8). Dit is 4,6% meer dan eind 2010. Van de huisartsen in opleiding is 75% vrouw. Aan de Universiteit van Amsterdam worden nog steeds de meeste artsen opgeleid (257).

Tabel 8: *Aantal artsen in opleiding tot huisarts naar Universitair Huisartsen Instituut, op 31 december (2005-2011)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
U.v. Amsterdam (UvA)	235	241	232	218	231	248	257
VU Amsterdam (VU)	151	150	161	162	215	168	182
Groningen	143	149	166	160	195	184	190
Leiden	178	177	187	189	173	203	199
Maastricht	121	135	154	152	174	176	193
Nijmegen	206	201	221	215	213	228	239
Rotterdam	173	197	210	201	224	206	211
Utrecht	214	197	213	211	172	230	248
Totaal	1.421	1.447	1.544	1.508	1.597	1.643	1.719

Bron: Huisarts, Verpleeghuisarts en arts voor verstandelijk gehandicapten Registratie Commissie (HVRC).

Werkzaamheden in Nederland afgestudeerde huisartsen

Sinds de start van de huisartsenopleiding in 1974 tot 2012 hebben in totaal 13.745 artsen de huisartsenopleiding voltooid (tabel 9). Van hen is het merendeel (53%) op 1 januari 2012 werkzaam als zelfstandig gevestigde huisarts, is 7% werkzaam als HIDHA en 9% als waarnemer. Verder blijkt dat 17% ooit als zelfstandig gevestigde of als HIDHA werkzaam was, maar dat op peildatum 1 januari 2012 niet meer is. Ruim 13% is na het voltooien van de studie nooit als zelfstandig gevestigde huisarts of als HIDHA werkzaam geweest. Hierbij moet worden aangetekend dat dit meer voorkomt bij de oudere dan bij de jongere cohorten. Zo blijkt bijvoorbeeld dat 30% van het afstudeercohort 1980 nooit als huisarts werkzaam is geweest, terwijl dit voor de afstudeercohorten 2005 en 2010 voor respectievelijk 5% en

1% geldt. Wat betreft de categorie “overig/onbekend” geldt dat van deze groep van 228 personen circa 21% niet als huisarts werkzaam is maar wel op zoek is naar werk binnen de huisartsenzorg. De rest bestaat uit afgestudeerde huisartsen die in het buitenland werkzaam zijn of huisartsen van wie de gegevens ontbreken.

Tabel 9: *Overzicht van de activiteiten van alle huisartsen die in Nederland zijn opgeleid, op 1 januari 2012*

Jaar einde opleiding	Zelfstandig		HIDHA		Waarnemer		Werkszaam		Nooit werkzaam/ afgezien		Overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1974	2	6,3	0	0,0	0	0,0	19	59,4	11	34,4	0	0,0	32	100,0
1975	26	15,1	1	0,6	0	0,0	93	54,1	52	30,2	0	0,0	172	100,0
1976	58	17,0	2	0,6	1	0,3	183	53,7	97	28,4	0	0,0	341	100,0
1977	112	24,8	3	0,7	0	0,0	209	46,3	125	27,7	2	0,4	451	100,0
1978	164	34,0	4	0,8	1	0,2	180	37,3	130	27,0	3	0,6	482	100,0
1979	179	39,3	3	0,7	1	0,2	144	31,6	128	28,1	1	0,2	456	100,0
1980	178	40,8	8	1,8	1	0,2	117	26,8	129	29,6	3	0,7	436	100,0
1981	182	43,6	3	0,7	0	0,0	122	29,3	108	25,9	2	0,5	417	100,0
1982	215	48,6	3	0,7	1	0,2	92	20,8	128	29,0	3	0,7	442	100,0
1983	240	51,0	5	1,1	0	0,0	98	20,8	117	24,8	11	2,3	471	100,0
1984	244	49,3	5	1,0	0	0,0	99	20,0	144	29,1	3	0,6	495	100,0
1985	243	50,3	2	0,4	1	0,2	95	19,7	138	28,6	4	0,8	483	100,0
1986	246	56,9	6	1,4	1	0,2	81	18,8	97	22,5	1	0,2	432	100,0
1987	273	57,8	12	2,5	1	0,2	76	16,1	107	22,7	3	0,6	472	100,0
1988	226	59,8	14	3,7	1	0,3	70	18,5	65	17,2	2	0,5	378	100,0
1989	107	59,8	3	1,7	0	0,0	37	20,7	28	15,6	4	2,2	179	100,0
1990	143	76,1	4	2,1	2	1,1	24	12,8	15	8,0	0	0,0	188	100,0

Vervolg tabel 9^a

Jaar einde opleiding	Zelfstandig		HIDHA		Waarneer		Werkzaam geweest		Nooit werkzaam/ afgezien		Overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1991	216	72,0	11	3,7	0	0,0	52	17,3	18	6,0	3	1,0	300	100,0
1992	214	78,4	7	2,6	2	0,7	31	11,4	17	6,2	2	0,7	273	100,0
1993	202	72,7	16	5,8	1	0,4	49	17,6	10	3,6	0	0,0	278	100,0
1994	229	76,3	10	3,3	1	0,3	47	15,7	13	4,3	0	0,0	300	100,0
1995	241	81,1	14	4,7	0	0,0	34	11,4	7	2,4	1	0,3	297	100,0
1996	94	80,3	5	4,3	1	0,9	13	11,1	4	3,4	0	0,0	117	100,0
1997	150	76,5	10	5,1	2	1,0	24	12,2	9	4,6	1	0,5	196	100,0
1998	240	79,5	18	6,0	1	0,3	37	12,3	6	2,0	0	0,0	302	100,0
1999	286	76,9	31	8,3	10	2,7	31	8,3	14	3,8	0	0,0	372	100,0
2000	235	74,8	27	8,6	8	2,5	28	8,9	14	4,5	2	0,6	314	100,0
2001	247	75,5	40	12,2	5	1,5	25	7,6	9	2,8	1	0,3	327	100,0
2002	268	73,8	50	13,8	6	1,7	31	8,5	6	1,7	2	0,6	363	100,0
2003	276	71,0	63	16,2	15	3,9	29	7,5	3	0,8	3	0,8	389	100,0
2004	264	70,4	43	11,5	23	6,1	21	5,6	11	2,9	13	3,5	375	100,0
2005	260	62,4	63	15,1	43	10,3	26	6,2	21	5,0	4	1,0	417	100,0
2006	249	57,2	80	18,4	54	12,4	16	3,7	23	5,3	13	3,0	435	100,0
2007	230	50,4	98	21,5	84	18,4	19	4,2	14	3,1	11	2,4	456	100,0
2008	224	46,5	83	17,2	129	26,8	10	2,1	12	2,5	24	5,0	482	100,0
2009	135	28,9	81	17,3	216	46,3	9	1,9	9	1,9	17	3,6	467	100,0
2010	91	19,7	74	16,0	265	57,2	2	0,4	5	1,1	26	5,6	463	100,0
2011	45	9,1	48	9,7	334	67,5	0	0,0	5	1,0	63	12,7	495	100,0
Totaal	7.234	52,6	950	6,9	1.211	8,8	2.273	16,5	1.849	13,5	228	1,7	13.745	100,0

^a Over 2005 ontbreken de basisgegevens van 13 afgestudeerden. Over 2006 ontbreken de basisgegevens van 54 afgestudeerden.

Werkzaamheden van in het buitenland afgestudeerde huisartsen

In tabel 10 kan worden afgelezen dat sinds 1975 in totaal 813 huisartsen in het buitenland de opleiding hebben voltooid en zich in Nederland als huisarts hebben ingeschreven. In 1996 was het aantal buitenlandse inschrijvingen het hoogst (75). Sinds 2005 ligt het aantal ieder jaar tussen 4 en 21.

Van de 813 in het buitenland opgeleide huisartsen is op 1 januari 2012 circa 55% als zelfstandig gevestigde huisarts en ruim 3% als HIDHA werkzaam. Precies 2% werkt als waarnemer en 23% is nooit als zelfstandig gevestigd huisarts of als HIDHA werkzaam geweest.

Tabel 10: Overzicht van de activiteiten van alle huisartsen die in het buitenland zijn opgeleid, op 1 januari 2012

Jaar inschrijving HVPC	Zelfstandig gevestigd		HIDHA		Waarnemer		Werkzaam geweest		Nooit werkzaam/ afgezien		Overig ^a		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1975-1979	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
1980-1984	9	22,5	0	0,0	0	0,0	7	17,5	23	57,5	1	2,5	40	100,0
1985-1989	15	29,4	1	2,0	0	0,0	7	13,7	26	51,0	2	3,9	51	100,0
1990-1994	99	56,9	3	1,7	1	0,6	28	16,1	39	22,4	4	2,3	174	100,0
1995-1999	179	69,4	5	1,9	1	0,4	32	12,4	37	14,3	4	1,6	258	100,0
2000	36	75,0	1	2,1	2	4,2	5	10,4	2	4,2	2	4,2	48	100,0
2001	21	48,8	0	0,0	4	9,3	5	11,6	12	27,9	1	2,3	43	100,0
2002	31	70,5	2	4,5	0	0,0	3	6,8	6	13,6	2	4,5	44	100,0
2003	16	37,2	4	9,3	0	0,0	6	14,0	12	27,9	5	11,6	43	100,0
2004	15	68,2	2	9,1	0	0,0	1	4,5	3	13,6	1	4,5	22	100,0
2005	5	35,7	0	0,0	0	0,0	1	7,1	7	50,0	1	7,1	14	100,0
2006	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	100,0
2007	3	33,3	1	11,1	2	22,2	0	0,0	3	33,3	0	0,0	9	100,0
2008	5	26,3	1	5,3	2	10,5	1	5,3	3	15,8	7	36,8	19	100,0
2009	5	23,8	5	23,8	2	9,5	1	4,8	6	28,6	2	9,5	21	100,0
2010	3	17,6	2	11,8	1	5,9	0	0,0	5	29,4	6	35,3	17	100,0
2011	0	0,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0	2	40,0	1	20,0	5	100,0
Totaal	446	54,9	28	3,4	16	2,0	98	12,1	186	22,9	39	4,8	813	100,0

^a Inclusief onbekend.

Aantal praktijkzoekende huisartsen

Op basis van de gegevensverzameling onder de afgestudeerde huisartsen kan ook enig inzicht verkregen worden in het aantal afgestudeerde huisartsen dat op zoek is naar een praktijk. Tot deze groep behoren niet alleen niet-werkzame en waarnemende huisartsen maar ook de huisartsen die op 1 januari 2012 als HIDHA aan de slag zijn. Uit tabel 11 blijkt dat er minimaal 497 afgestudeerde huisartsen op zoek zijn naar een eigen praktijk dan wel HIDHA-schap. Dit aantal zal ongetwijfeld hoger zijn gezien de non-respons. Eerder in deze brochure is geconstateerd dat er waarschijnlijk 736 huisartsen werken als waarnemer. Van deze groep is verder geen aanvullende informatie beschikbaar. Deels zijn dit huisartsen die onbereikbaar zijn of niet op de vragenlijst hebben gereageerd en deels zijn dit huisartsen die hun praktijk hebben neergelegd en nog een deel van hun tijd aan het waarnemen zijn. Op basis van aanvullend onderzoek van het NIVEL in 2006³ gaan we er vanuit dat 15% van deze groep (110 personen) nog op zoek is naar een praktijk. Daarmee zou het totaal aantal praktijkzoekende huisartsen op 607 komen.

Van de 497 praktijkzoekende huisartsen die gerespondeerd hebben, is 69% vrouw. Het grootste deel (73%) van de praktijkzoekende huisartsen is op de peildatum als waarnemer aan de slag. Circa 20% is als HIDHA werkzaam en 7% werkt niet als huisarts.

³ Lugtenberg, M., LFJ. Van der Velden & L. Hingstman, 2006, Inventarisatie vraag en aanbod van waarnemers in de huisartspraktijk. Utrecht: NIVEL.

Tabel 11: *Relatieve verdeling van het aantal praktijkzoekende huisartsen naar huidige functie en geslacht, op 1 januari 2012^a*

Huidige functie	Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
HIDHA	24	15,7	75	21,8	99	19,9
Waarnemer	121	79,1	242	70,3	363	73,0
Niet werkzaam	8	5,2	27	7,8	35	7,0
Totaal	153	100,0	344	100,0	497	100,0

^a Betreft alleen de praktijkzoekende huisartsen die gerespondeerd hebben.

Van de praktijkzoekende huisartsen is 78% (386 personen) specifiek op zoek naar een eigen praktijk. Het grootste deel hiervan wil in een groepspraktijk of duopraktijk (respectievelijk 54% en 38%) aan de slag. Circa 3% wil het liefst een solopraktijk. De overige 4% heeft geen voorkeur. Dat het grootste deel de voorkeur heeft voor een groepspraktijk geldt zowel voor mannen (49%) als voor vrouwen (57%). Verder blijkt dat relatief meer mannen dan vrouwen de voorkeur hebben voor een solopraktijk (respectievelijk 5% en 3%) (tabel 12).

Tabel 12: *Gewenste praktijkvorm van huisartsen die op zoek zijn naar een eigen praktijk, op 1 januari 2012^a*

	Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk	6	4,6	7	2,7	13	3,4
Duopraktijk	51	39,2	95	37,1	146	37,8
Groepspraktijk	63	48,5	147	57,4	210	54,4
Geen voorkeur	10	7,7	7	2,7	17	4,4
Totaal	130	100,0	256	100,0	386	100,0

^a Betreft alleen de praktijkzoekende huisartsen die gerespondeerd hebben.

Van de 386 huisartsen die op zoek zijn naar een eigen praktijk wenst 87% een parttime baan (tabel 13). Uitgesplitst naar geslacht zijn er duidelijke verschillen; 73% van de mannelijke praktijkzoekende huisartsen spreekt zich uit voor

een parttime baan, tegenover 93% van de vrouwelijke praktijkzoekenden.

Tabel 13: Gewenste werkweek van huisartsen die op zoek zijn naar een eigen praktijk, op 1 januari 2012^a

Huidige functie	Parttime			Fulltime			Geen voorkeur ^b			Totaal
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	abs
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
HIDHA	83	94	92	17	3	6	0	3	2	84
Waarnemer	71	93	85	24	5	12	5	2	3	285
Niet werkzaam	80	92	88	20	8	12	0	0	0	17
Totaal	73	93	87	23	5	11	4	2	3	386

^a Betreft alleen de praktijkzoekende huisartsen die gerepsondeerd hebben.

^b Inclusief onbekend.

De praktijkzoekende huisartsen is tevens gevraagd naar de gewenste praktijkomvang. Uit tabel 14 blijkt dat circa 30% zich uitspreekt voor een praktijk met minder dan 2.000 patiënten.

Tabel 14: Gewenste praktijkomvang van huisartsen die op zoek zijn naar een eigen praktijk, op 1 januari 2012^a

Praktijk-omvang	Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 1750	11	8,5	66	25,8	77	19,9
1750-1999	6	4,6	34	13,3	40	10,4
2000-2249	32	24,6	58	22,7	90	23,3
2250-2499	29	22,3	31	12,1	60	15,5
>= 2500	41	31,5	42	16,4	83	21,5
Geen voorkeur ^b	11	8,5	25	9,8	36	9,3
Totaal	130	100,0	256	100,0	386	100,0

^a Betreft alleen de praktijkzoekende huisartsen die gerepsondeerd hebben.

^b Incl. 'onbekend'.

De gemiddelde gewenste praktijkomvang bedraagt 2.061. Er zijn grote verschillen tussen mannen en vrouwen. De gemiddelde gewenste praktijkomvang van mannen bedraagt 2.223 en van vrouwen 1.976. Wordt de gemiddelde gewenste praktijkomvang van praktijkzoekende huisartsen

over een wat langere periode bekeken, dan blijkt dat deze redelijk stabiel is gebleven (tabel 15).

Tabel 15: Gewenste gemiddelde praktijkomvang van huisartsen die op zoek zijn naar een eigen praktijk, op 1 januari (2004-2012)^a

Peildatum	Gemiddelde gewenste praktijkomvang
2004	2.067
2005	2.058
2006	2.062
2007	2.067
2008	2.120
2009	2.062
2010	2.053
2011	2.086
2012	2.061

^a Betreft alleen de praktijkzoekende huisartsen die gerespondeerd hebben.

Huisartsen die hun vestigingsplannen hebben opgegeven en nooit werkzaam zijn geweest

Uit de peiling van 1 januari 2012 blijkt dat 34 huisartsen die in Nederland een huisartsenopleiding hebben gevolgd, in de loop van 2011 hebben afgezien van hun plannen om huisarts te worden. Circa 62% van deze groep zegt nooit serieuze plannen gehad te hebben om als huisarts aan de slag te gaan, 15% zegt dat men de plannen niet heeft kunnen realiseren.

4. BEGRIPPEN

Zelfstandig gevestigde huisarts - een huisarts die de algemene praktijk uitoefent en die patiënten op eigen naam of naam van de maatschap heeft.

HIDHA - een huisarts (niet in opleiding) die voor langere tijd (minimaal een half jaar) in dienst van een zelfstandig gevestigde huisarts werkzaam is.

Waarnemer - Een geregistreerde huisarts die niet zelfstandig gevestigd is en niet werkzaam is als HIDHA, en voor een huisarts waarneemt tijdens avond-, nacht- en weekenddiensten maar ook wel tijdens kantooruren.

Afgestudeerde huisarts - een huisarts die de huisartsenopleiding (sinds 1974) heeft gevolgd en afgerond.

Huisartsenpraktijk - Praktijk waar één of meer huisartsen werkzaam zijn.

Solopraktijk - Praktijk waar één huisarts werkt.

Duopraktijk - Praktijk waar twee huisartsen werken.

Groepspraktijk - Praktijk waar drie of meer huisartsen werken.

Fte - fulltime equivalent.

Huisartsendichtheid - het gemiddeld aantal inwoners per fte huisarts (zelfstandig gevestigde huisarts én HIDHA).

Omgevingsadressendichtheid - Typologie van gemeenten waarin de mate van stedelijkheid is weergegeven. Deze maatstaf is gedefinieerd als de gemiddelde adressendichtheid binnen een cirkel met een straal van 1 km. Met de maatstaf wordt beoogd de mate van concentratie van menselijke activiteiten weer te geven. De omgevingsadressendichtheid van een gemeente is gedefinieerd als het gemiddelde van de omgevingsadressendichtheid van alle afzonderlijke adressen binnen de gemeente. Hierbij worden de volgende vijf categorieën onderscheiden (CBS):

Niet-stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen per km² (bijv. Lopik en Wieringen);

Weinig stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1.000 adressen per km² (bijv. Rozendaal en Stadskanaal);

Matig stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 1.000 tot 1.500 adressen per km² (bijv. Ede en Lelystad);

Sterk stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 1.500 tot 2.500 adressen per km² (bijv. Apeldoorn en Gouda);

Zeer sterk stedelijke gemeenten:

Gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van 2.500 adressen of meer per km² (bijv. Amsterdam en Delft).